

עמ"י 63834/08/21 - מדינת ישראל נגד יעקב אדרי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

09 ספטמבר 2021

עמ"י 63834-08-21

לפני : השופט יעקב שפסר, סגן הנשיאה
העוררת: מדינת ישראל
נגד : ע"י ב"כ עו"ד נתנאל חיים ועו"ד בר דהן הרוש
המשיב: יעקב אדרי
ע"י ב"כ עו"ד טל שפירא ועו"ד סתיו שוורצברג

החלטה

1. ערר על החלטתו של בית משפט השלום בראשון לציון במ"י 26553-11-20 מיום 26.8.21 לפיה נדחתה בעיקרה בקשת העוררת להארכת תנאי השחרור בהם נתון המשיב - ראש העיר אור עקיבא, פרט לאיסור השתתפות בדיוני הוועדה המרחבית לתכנון ובניה ישובי הברון. ליבת הערר נוגעת לדחיית בקשת העוררת להרחיק את המשיב מעיריית אור עקיבא וקביעה כי יש להשיבו לתפקידו.
2. רקע הערר, ההחלטה והבקשה שביסודה, הוא חשדות המיוחסים למשיב שעניין עשרות עבירות שוחד, וכן עבירות מרמה, הפרת אמונים, הלבנת הון, גניבה בידי עובד ציבור, ועבירות נוספות שבוצעו על ידו בתפקידו כראש העיר. המשיב נעצר ביום 10.11.2020 ושוחרר בתנאים מגבילים ביום 25.11.2020.
3. תנאי שחרורו כללו בין היתר איסור עיסוק בתפקידו כראש עיריית אור עקיבא וכחבר הוועדה המרחבית לתכנון ובניה, איסור כניסה למוסדות עיריית אור עקיבא ובכלל זה לוועדה לתכנון ובניה, וכן איסור יצירת קשר עם מי מהמעורבים בפרשה והם הוארכו בהסכמה בהחלטות בית המשפט קמא מיום 29.12.2020 ומיום 17.2.2021 בכל פעם למשך 45 ימים.
4. ביום 11.4.2021 האריך בית המשפט קמא את תנאי השחרור הנ"ל על אף התנגדותו של המשיב למשך 60 ימים נוספים. ערר שהגיש המשיב נדחה על ידי עמיתתו כב' השופטת א' פינק ביום 18.5.2021 (עמ"י 54360-04-21). בהחלטתה קבעה כב' השופטת פינק כי "יש בחלוקת הזמן שבו נאסר עיסוקו של חשוד כראש עיריה כדי להשליך על נקודת האיוון הראויה בין האינטרסים הסותרים..." [ואולם על אף ש] "התקופה המצטברת של איסור העיסוק וההרחקה ממשרדי העיריה והוועדה המקומית אינה מבטלת, והיא הגיעה בשלב זה לכדי 7 חדשים במצטבר..." אין מקום לשנות את נקודת האיוון וזאת לנוכח פעולות החקירה הניתנות לשיבוש...". בהחלטתה ציינה כי "בשל התקדמות החקירה ואיסור העיסוק המתמשך, ייתכן שבקרוב יהיה מקום לשקול מחדש את האינטרסים שעל הפרק ולשנות את נקודת האיוון...".
5. ביום 3.6.2021 ביקשה העוררת מבית המשפט קמא להאריך שוב את תנאי שחרורו של העורר, והפעם

לתקופה של 120 ימים נוספים. ביום 2.7.2021 קיבל בית המשפט קמא באופן חלקי את הבקשה וקבע כי יוארכו תנאי שחרורו של המשיב ב-75 ימים נוספים. ערר שהגיש המשיב נדחה על ידי עמיתי כב' השופט ש' בורנשטיין ביום 20.7.2021 (עמ"י 11387-07-21).

בהחלטתו ציין כב' השופט בורנשטיין כי לאחר שעניין בחומר שהונח לפניו, מצא כי טיוטת כתב האישום שהוכנה בעניינו של המשיב וחומר הראיות הגולמי עליו היא מבוססת, מקימה תשתית ראיתית לכאורית בעוצמה גבוהה לביצוע עבירות חמורות מצדו, וכי מהראיות שהוצגו לפניו עולה חשש אינהרנטי לשיבוש מהלכי החקירה. כב' השופט בורנשטיין אף הוסיף שלא נעלמה מעיניו הפגיעה בזכויותיו של המשיב, ובפרט הפגיעה בחופש העיסוק שלו, כמו גם הפגיעה ברצון ציבור הבוחרים, ואולם, אל מול אלה יש לשקול גם את עוצמת החשדות לכאורה, ואת העובדה כי בעבירות בהן נחשד המשיב טמונה פגיעה קשה באינטרס הציבורי במובנו הרחב, כך שמתחייב איזון בין השיקולים השונים.

6. ביום 10.8.21 הגישה העוררת בקשה נוספת לבית המשפט קמא ובה ביקשה להאריך שוב את תנאי שחרורו של המשיב, לתקופה של 75 ימים נוספים, וזאת "נוכח העובדה כי דרושות השלמות חקירה ממוקדות ובנות שיבוש וכן, נוכח המצב הראיתי והחשש המשמעותי להישנות עבירות ושיבוש מהלכי המשפט על ידי המשיב". בית המשפט קמא מצא לדחות את הבקשה תוך שקבע כי הגיע למסקנה שבנקודת הזמן הנוכחית תש כוחם של תנאי ההרחקה. הטעמים המרכזיים להחלטתו של בית המשפט קמא היו, כי בהחלטה הקודמת של ערכאת הערר נקבע שמצופה מהעוררת להשלים את פעולות החקירה הנדרשות בפרק הזמן המוארך. בית המשפט קמא התרשם כי חלק מפעולות החקירה הנדרשות אינן בנות שיבוש, פעולות אחרות ניתנות תאורטית ובמידה מוגבלת לשיבוש, ואולם גם אם קיים חשש כאמור, לא שוכנע כי הרחקתו של המשיב מן העיריה תמנע זאת. במילים אחרות, בית המשפט קמא התרשם כי נחלש הקשר הרציונלי בין תנאי השחרור - הרחקת המשיב מתפקידו ומקום עבודתו, לבין עילת המעצר - מניעת שיבוש החקירה. החלטה זו היא נושא הערר שלפני.

7. תמצית טיעוני העוררת היא, כי הרחקתו של המשיב מהעיריה תמנע בוודאות קרובה את שיבוש מהלכי המשפט, משאין מדובר בתפקיד שולי בעיריה אלא במי שעומד בראש ההיררכיה המוניציפלית, וכי רובם ככולם של העדים הנדרשים להשלמות החקירה, כפופים למשיב, תלויים בו וסרים למרותו. גם פעולות החקירה עצמן מהותיות והן בנות שיבוש באופן מובהק, הן לנוכח מעמדו כאמור, הן לנוכח העובדה כי התנהלותו בעבר מעלה שפעל לכאורה לשבש מהלכי משפט ואף נחקר באזהרה על כך. בטיעונו בע"פ הוסיף ב"כ העוררת והדגיש את העובדה, כי מדובר בעבירות שרובן ככולן נסתרות מהעין ובוצעו בתחכום תוך שימוש בגורמים שונים בעיריה על מנת להסוות את הפעולות. על כן, גם משך החקירה נובע מהתנהלות המשיב עצמו.

העוררת טוענת אף כנגד קביעת בית המשפט קמא בנוגע לאורך התקופה אותה הגדיר כ"תקדימית". לטענתה יש לבחון את תקופת הזמן באספקלריה של נסיבותיו החמורות של התיק המצדיקות את הארכת התנאים, וכן לא ניתן משקל לעובדה שהשלמת פעולות החקירה שנעשו ויעשו בעוד המשיב מורחק, הובילו להוספת אישומים בטיטות כתב האישום, לעיבוי האישומים הקיימים ובידור העובדות בתיק החקירה.

לבסוף טוענת העוררת כי לא היה מקום לקבוע שהחשש לשיבוש אינן, וזאת בחלוף חודש בלבד מאז החלטתם הקודמת של בית המשפט וערכאת הערר, לפיה מתקיים חשש אינהרנטי לשיבוש מהלכי משפט מול גורמים רבים בעיריה, וכי לא בשלה העת להשיב את המשיב לכס ראש העיריה, גם תחת מגבלות שהוצעו על ידו.

8. המשיב עותר לדחיית הערר וסומך טיעונו על נימוקי בית המשפט קמא. תמצית טיעונו היא כי החלטת בית המשפט קמא צודקת, מידתית סבירה ומאוזנת, ואין כל הצדקה להתערב בה, וזאת משמדובר בבקשה חמישית

מצידה של העוררת להארכת התנאים המגבילים, כשאיסור העיסוק נמשך קרוב ל-10 חודשים מיום מעצרו (10.11.21). המשיב טוען כי ניתנו לעוררת פרקי זמן ארוכים ביותר להשלמת החקירה ובפרט להשלמת הפעולות בנות השיבוש לשיטתה, כשהחלטות אלה ניתנו לטענתו של המשיב לפני משורת הדין, ותוך שבתי המשפט מפצירים בעוררת ומורים לה להשלים את החקירה במלואה עד למועד פקיעתם. בית המשפט קמא מצא כי הגיעה העת לשינוי נקודת האיזון, זאת לאחר שהחקירה עצמה הסתיימה לפני למעלה מחודשיים ותיק החקירה עבר לבחינת העוררת שיש בידה טיטת כתב אישום רחבת היקף ומלל. לטענת המשיב, פעולות החקירה שנותרו הן נקודתיות ונגזרות מפעולות קודמות, והסיכוי לשיבושן הוא תאורטי ומוגבל ביותר.

המשיב מוסיף וטוען כי הרחקתו מתפקידו כראש עיר לתקופה של כשנה, חותרת תחת רצון המחוקק ובכלל זה ללשון ותכלית חוק המעצרים, ופוגעת באינטרסים שעניינם מורכבות השעייתם של נבחר ציבור, הגנה על השלטון הדמוקרטי ועקרון הפרדת הרשויות, ביטוי לרצון הבוחרים והאינטרס הציבורי שהעיר תנוהל על ידי מנהיג שנבחר ולא על ידי ממלא מקום, זאת לצד הגנה על חופש העיסוק של ראש העיר הנבחר. המשיב מפנה למקרים אחרים בהם הורשו נבחר ציבור חשודים לשוב לתפקידם בתום חודשים בודדים מתחילת החקירה. לטענתו של המשיב, הארכת התנאים המגבילים מהווה השעייה בפועל של העורר מכהונתו כראש עיר, שלא בהתאם למנגנון שנקבע בחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש רשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975.

9. במהלך הדיון הוצג לפני חומר חקירה, דו"ח חסוי ובו מפורטות אף פעולות החקירה הנוספות שטרם בוצעו וטיטת כתב האישום. כן השלימו ב"כ הצדדים את טיעוניהם בע"פ. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ועיינתי במכלול החומר שהוצג לפני, מצאתי לקבל את הערר, אם כי באופן חלקי ומוגבל בלבד.

10. ראשית לשאלת החשדות: דעתי היא כי טיטת כתב האישום וחומר הראיות עליו היא מבוססת (חומר המפורט בהרחבה בקרוב ל-350 הערות החל מעמ' 45 לטיטה), מלמדים על תשתית ראייתית לכאורית משמעותית לביצוע עבירות חמורות שעניין טוהר המידות מצד המשיב. מדובר בחשדות לביצוע לכאורה של עשרות עבירות שוחד בהיקף של מאות אלפי שקלים, וכן עבירות מרמה והפרת אמונים, הלבנת הון, גניבה בידי עובד ציבור וקבלת דבר במרמה, בתמורה לטובות הנאה שהתקבלו אצל המשיב מגורמים שונים, ונטען כי פעל באופן מושחת, הן באופן קבוע, הן באופן מזדמן, וכן עשה שימוש ציני ומושחת כראש העירייה בתואנה לפיה הוא מבקש כביכול לסייע לנזקקי עירו, בעוד שבפועל הוא עשה שימוש בכספים ובטובות הנאה שקיבל לצרכיו האישיים (ס' 40-34).

עיון בחומר שהוצג מעלה, כי לא פג החשש האינהרנטי לשיבוש מהלכי החקירה, הנובע מעצם יחסי הגומלין בין המשיב, כמי שעומד בראש העירייה, לבין הנחקרים האחרים והעדים, והאפשרות להשפעה עליהם ככל שיוחזר לתפקידו.

11. זאת ועוד, עיון בדו"ח הסודי ובחומר שהוצג לפני מלמד, שמדובר בחקירה מורכבת ומסועפת, המתפרסת על פני פרשיות וגורמים לא מעטים, ושהתמשכותה נובעת בין היתר גם בשל פעולות הסוואה והסתרה מצד המשיב עצמו. כן עולות פעולות מצד המשיב, המהוות (ככל ונכונות הן), במובהק פעולות שתכליתן שיבוש הליכי החקירה (פרק יד' לדו"ח). מהחומר נראה לכאורה שהמשיב ניסה בעבר להסוות חלק ממעשיו שהקימו חשדות לביצוע עבירות, כך שלא ניתן לומר כי החשש לשיבוש החקירה חדל להתקיים. ולבסוף, חשדות שונים מלמדים לכאורה אף על חשש לסיכון בטחון הציבור (עמ' 34-35 לדו"ח).

12. במישור הנורמטיבי, לא מצאתי ממש בטענת המשיב כי הטלת המגבלות עליו לפי חוק המעצרים יש בה משום עקיפה של ההסדר הקיים בחוק הרשויות המקומיות, ואני סבור שקיימת הבחנה בין האינטרסים והעילות שביסוד חוק

המעצרים, לבין אלה שביסוד חוק הרשויות המקומיות. החלטתי נסמכת על הוראת סעיף 48(א)(10) לחוק המעצרים, שעניינו החשש שהמשך העיסוק מהווה סכנה לביטחון הציבור, או עלול להקל על ביצוע עבירה דומה. כאמור, המשיב נחשד, בין היתר, בעבירת שיבוש מהלכי משפט. משכך, ונוכח החשש האינהרנטי שחזרתו לעבודה בעירייה, גם תחת מגבלות כאלה או אחרות, תשפיע על גורמים מעורבים מעצם היותם רואים את עצמם תלויים בו ובהחלטותיו, הרי שמתקיים אף החשש כי המשך העיסוק עלול לשבש את החקירה ולהקל על ביצוע עבירות. לא אוכל להוציא בשלב זה ממאזן השיקולים גם את החשש לבטחון הציבור העולה מהדו"ח. בדומה לקביעת עמיתי כב' השופטים פינק ובורנשטיין בעררים הקודמים, נראה כי בכל מקרה ניתן אף להרחיק את המשיב מהעירייה גם לפי סעיף 48(א)(3) לחוק המעצרים.

13. לא מצאתי גם מקום להשוואה אליה היפנה המשיב ביחס למקרים אחרים בהם נחשדו נבחרים בציבור בעבירות דומות, כל מקרה מאופיין בנסיבותיו הפרטניות ולאורן יש לבחון את הנושא.

14. לצד כל האמור, אכן לא אוכל להקל ראש בפרק הזמן הממושך יחסית שבו נתון המשיב תחת מגבלות ולא אוכל להתעלם מהפגיעה בזכויותיו, בחופש העיסוק שלו, בחזקת החפות העומדת לזכותו וברצון ציבור הבוחרים, פגיעות המקבלות משנה תוקף ככל שחולף זמן ומתארכות ההגבלות המוטלות עליו. עם זאת, לא ניתן להתעלם גם מעוצמת החשדות לכאורה, ומהפגיעה המשמעותית באינטרס הציבורי להשלמת החקירה ומניעת פגיעה במהלכי המשפט.

15. במכלול האמור ובאיזון השיקולים הרלוונטיים בעניינו של העורר, ובכלל זה בחינת פעולות החקירה שנתרו לביצוע, נראה לי כי יש מקום להורות על הארכת התנאים בעניינו, אם כי לפרק זמן מוגבל ומידתי הקצר משמעותית מהמבוקש, המספיק להערכתי להשלמת החקירה, ומאפשר גם פיקוח שיפוטי נאות על התנהלותה ותוצאותיה.

16. על כן בהתחשב בכל האמור ועל סמך מכלול החומר שהוגש לעיוני, אני מורה על הארכת תנאי השחרור למשך 30 יום שמנינם מהיום.

17. לבקשת ב"כ הצדדים, מתבקשת המזכירות לשלוח אליהם החלטה זו.

18. ב"כ העוררת מוזמן למזכירות בית המשפט לקבלת החומר שהגיש לעיוני.

ניתנה היום, ג' תשרי תשפ"ב, 09 ספטמבר 2021, בהעדר הצדדים.